

Business Finlandin ja työ- ja elinkeinoministeriön tukiohjelma laivanrakennuksen innovaatioihin

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ja työ- ja elinkeinoministeriön tukiohjelma laivanrakennuksen innovaatioihin perustuu tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (EUVL L187 26.6.2014, s. 1) (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 25 artiklaan.

Rahoituksen myöntämistä säätelee valtionavustuslaki (688/2001) ja valtioneuvoston asetus (364/2015). Asetukseen on tehty muutoksia valtioneuvoston asetuksilla (1153/2017 ja 1109/2020).

1 Tukiohjelman tavoitteet

Avustus on tarkoitettu laivaprojektien innovaatioiden kehittämiseen. Tavoitteena on saada aikaan innovatiivisia ja edistyskellisiä alus- tai offshore-ratkaisuja ja helpottaa uusien innovaatioiden pääsyä markkinoille osana laivaprojekteja.

2 Tukiohjelman kesto ja koko

Tukiohjelma on voimassa 15.4.2015 - 31.12.2023.

Rahoitusta myönnetään ohjelman aikana arviolta enintään 50 miljoonaa euroa vuodessa. Todellinen tukiohjelmiin käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella.

3 Ehdot

3.1 Tuensaajat

Avustusta voidaan myöntää Suomessa rekisteröidylle yritykselle, joka harjoittaa laivanrakennusta, laivankorjausta tai aluksen rakenteen muuttamista, sekä yritykselle, joka rakentaa kelluvia ja liikkuvia offshore-rakenteita. Avustusta ei voida myöntää kalastusalueiden rakentamiseen.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1. avustuksen saajalla on toimipaikka Suomessa ja hankkeeseen liittyy merkittävä suomalainen intressi;
2. avustuksen saajalla arvioidaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan;
3. avustuksen saaja ei ole vaikeuksissa oleva yritys, siten kuin se määritellään ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa;
4. yritykselle ei ole annettu ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintämääräystä, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi; ja
5. innovaatiotuella on kannustava vaikutus avustussaaajan innovaatiotoimintaan siten kuin ryhmäpoikkeusasetuksen 6 artiklassa säädetään.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun kannustavan vaikutuksen voidaan katsoa täyttyvän sarjavalmisteisissa aluksissa sarjan ensimmäisen aluksen osalta. Jos sarjan myöhemmissä aluksissa kokeillaan ja rakennetaan uusia innovatiivisia ratkaisuja, joita ei vielä ensimmäiseen sarjan alukseen ole sisällytetty, voidaan sisäalusta tältä osin kohdella kuitenkin uutena hankkeena.

3.2 Avustuksen kohde

Avustusta voidaan myöntää, jos:

1. hankkeessa on kysymys sellaisten innovatiivisten tuotteiden ja menetelmien kokeellisesta kehittämisestä, jotka ovat Euroopan unionin laivanrakennusalan tämänhetkiseen huipputasoon verrattuna teknisesti uusia tai huomattavasti parempia, ja joihin sisältyy teknologisen tai teollisen epäonnistumisen riski; ja

2. avustus rajoittuu sellaisiin suoraan ja yksinomaan hankkeen innovatiiviseen osaan liittyviin investointi-, suunnittelu- ja testauskustannuksiin.
3. Avustusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka tapahtuu hakemuksen jättämisen jälkeen.

Avustusta voidaan myöntää projektille, jonka sisältö on:

1. Kokeellista kehittämistä, jossa olemassa olevaa tietoa hyödynnetään niin, että voidaan kehittää uusia tai parannettuja tuotteita, prosesseja tai palveluja, prototyyppisiä ja pilottihankkeita. Kokeellinen kehittäminen ei kata olemassa oleviin tuotteisiin liittyviä parannuksia, jotka voidaan luokitella ns. normaaliksi ja välttämättömäksi kehittämiseksi.
2. Laivanrakennusta, jossa rakennetaan innovaatioita sisältäviä, omalla käyttövoimalla kulkevia kauppa-aluksia
3. Laivankorjausta, jossa omalla käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten korjaustoimintaa tehdään innovatiivisesti
4. Aluksen rakenteellista muuttamista, jossa omalla käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten rakennetta muutetaan oleellisesti (bruttovetoisuus > 1000 tonnia).
5. Kelluvien ja liikkuvien offshore-rakenteiden rakentamiseen, jotka on tarkoitettu öljyn, kaasun tai uusiutuvan energian etsimiseen, hyödyntämiseen tai tuottamiseen.

3.3 Tukikelpoiset kustannukset

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat tuensaajan projektiin liittyvät seuraavat kustannukset siltä ajalta, kuin kyseisiä välineitä ja palveluita käytetään hankkeessa ja ne liittyvät välittömästi innovaatioon:

- palkkakustannukset
- henkilösivukustannukset
- ulkopuolelta ostettavat palvelut
- aineet ja tarvikkeet,
- laiteostot, -poistot ja -vuokrat

Innovaatiotukeen liittyvät kokonaisuudet tulee erottaa muusta rakentamisprojektista ja projektin aikana seurataan innovaatiotuen kohteena olevaa, omalla kustannuspaikallaan tai työnumeroillaan seurattavaa kehittämissosiota.

Jos avustuksensaaja on arvonlisäverovelvollinen, kustannuksiin liittyvä arvonlisävero ei ole hyväksyttävä kustannus.

3.3.1 Uutta alustyyppiä ja offshore-rakenteita koskevat hyväksyttävät kustannukset ovat:

- 1) tuotekonseptin kehittämisestä, suunnittelusta, toiminnallisesta suunnittelusta tai yksityiskohtaisesta suunnittelusta aiheutuvat kustannukset,
- 2) tutkimuksista, testauksesta ja malleista aiheutuvat kustannukset sekä muut aluksen kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvät samankaltaiset kustannukset,
- 3) suunnittelusta ja sen täytäntöönpanosta sekä tuotteen testauksesta ja kokeilusta aiheutuvat kustannukset
- 4) teknisen innovaation toteuttamisesta aiheutuvat kasvaneet henkilöstö- ja yleiskustannukset rajoitettuna tarvittavaan vähimmäismäärään.

Edellä 1-3 kohdassa tarkoitetut kustannukset, jotka ovat rinnastettavissa aiemman alustyyppin tavanomaiseen laivansuunnitteluun, eivät ole tukikelpoisia kustannuksia.

3.3.2 Sarjavalmisteteisten alusten hyväksyttävät kustannukset:

Uuden alustyyppin ensimmäisen aluksen ylimääräisiä rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia voivat olla sen henkilöstö- ja henkilösivukustannusten sekä yleiskustannusten ja saman alussarjan myöhempien alusten (sisaralusten) vastaavien kustannusten välinen erotus.

Uuden alustyyppin rakentamiseen tarkoitetuista kustannuksista voi olla tukikelpoisia kustannuksia enintään 10 prosenttia, jos kustannukset ovat tarpeen teknisen innovaation käytännön toteuttamiseksi, ja jos niiden arvioidaan olevan enemmän kuin 3 prosenttia myöhemmin valmistettavien sisaralusten tuotantokustannuksista.

3.3.3 Uusia komponentteja tai järjestelmiä koskevat hyväksyttävät kustannukset:

Innovaatiotukeen oikeutetuista uusista komponenteista tai järjestelmistä aiheutuvat seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia siltä osin ja siltä ajalta, kun komponentteja tai järjestelmiä on käytetty hankkeessa edellyttäen, että ne

liittyvät suoraan innovaatioon:

- 1) suunnittelu- ja kehittämiskustannukset
- 2) innovatiivisen osan testaamiskustannukset ja mallit
- 3) materiaali- ja laitteistokustannukset
- 4) poikkeustapauksissa innovaation käytännön toteuttamisesta aiheutuvat uuden komponentin tai järjestelmän rakentamis- ja asennuskustannukset edellyttäen, että ne rajoittuvat tarvittavaan vähimmäismäärään.

3.3.4 Uusia menetelmiä koskevat hyväksyttävät kustannukset:

Innovaatiotukeen oikeutetuista uusista menetelmistä aiheutuvat seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia siltä osin ja siltä ajalta, kun menetelmiä on käytetty hankkeessa edellyttäen, että ne liittyvät suoraan innovaatioprosessiin:

- 1) suunnittelu- ja kehittämiskustannukset
- 2) materiaali- ja laitteistokustannukset
- 3) tarvittaessa uuden menetelmän testauskustannukset.

3.4 Tuki-intensiteetit

Avustus voi olla enintään 25 prosenttia asetuksessa tarkoitetuista hyväksyttävistä kustannuksista. Yksittäiseen hankkeeseen voidaan myöntää avustusta enintään 15 miljoonaa euroa.

3.5 Tukimuodot

Rahoitus myönnetään avustuksena.

3.6 Tuen kannustava vaikutus

Rahoituksen myöntämisen edellytys on, että rahoituksella on kannustava vaikutus yrityksen innovaatiotoimintaan. Tämän vuoksi rahoitusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka tapahtuu rahoitushakemuksen jättämisen jälkeen.

3.7 Tuen kasautuminen

Innovaatioavustukseen sovelletaan ryhmäpoikkeusasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuja valtiontuen kasautumissääntöjä eri tahoilta saatujen tukien kohdistuessa samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin.

4 Raportointi ja seuranta

4.1 Raportointi

Business Finland ja työ- ja elinkeinoministeriö raportoivat tukijärjestelmän toteuttamisesta vuosittain Euroopan komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan mukaisesti.

4.2 Julkisuus

Business Finland ja työ- ja elinkeinoministeriö julkaisevat tiedot tukiohjelmasta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan mukaisesti. Business Finland julkaisee yksittäisistä tuensaajista 9 artiklan edellyttämät tiedot internet-sivuillaan (www.businessfinland.fi) puolivuositain. Lisäksi tiedot julkaistaan komission Transparency Award Module –sovelluksen kautta. Tuensaajista julkaistaan seuraavat tiedot:

- rahoituksensaajan nimi, y-tunnus ja yrityskoko;
- rahoituksensaajan toimiala;
- alue, jolla rahoituksensaaja sijaitsee;
- tuen määrä rahoituksensaajaa kohti;
- tukiosa;
- tukiväline
- myöntämispäivä
- tuen tarkoitus
- tukitoimenpiteen viite

4.3 Tuen valvonta

Business Finland ja työ- ja elinkeinoministeriö vastaavat myöntämiensä tukien valvonnasta.